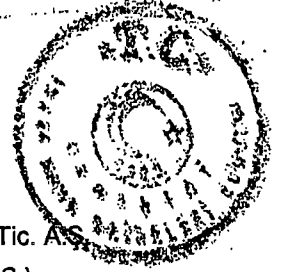

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2009/1076
Karar No : 2013/816

REKABET KURUMU

Tarih : 26.07.2013
Sayı : 4584

Temyiz Eden (Davacı) : Metro Motorlu Taş. Taşımacılık San. Ve Tic. A.Ş.
(Yeni Ünvanı Birinci Seyahat Taş. Tic. A.Ş.)
Vekilleri : Av. Nedim Korhan Şengün, Av. Raşan Sertkaya Daniş
Bahariye Cad. Arayıcıbaşı Sok. İpek Apt. No:10/17
Kadıköy/İSTANBUL

Karşı Taraf (Davalı) : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Nagehan Özseyhan - aynı adreste

İstemin Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 14/10/2008 günlü, E:2006/5278, K:2008/6792 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Mustafa Karabulut

Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17/2. maddesi uyarınca davacının duruşma istemi yerinde görülmeyle ilgili olarak dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; Nevşehir İlinde faaliyet gösteren şehirlerarası otobüs firmalarının, 14/01/2005 tarihinde gerçekleştirdikleri birleşmeyle ilgili olarak Rekabet Kurulu tarafından alınan 28/09/2006 günlü, 06-67/909-263 sayılı kararın iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesi 14/10/2008 günlü, E:2006/5278, K:2008/6792 sayılı kararıyla; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümlerinden bahisle, olayda, Kurul'un dava konusu kararıyla, dosya konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında anlaşma olduğuna, işlem gerçekleştiren bir taraf olmamakla birlikte, Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'nin de acentelik ve ortaklık ilişkileri neticesi söz konusu anlaşmaya dahil olduğuna, Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir "anlaşma" olduğu tespit edilen işlemin, içerdiği rekabet kısıtlamaları ve ilgili pazardaki etkileri nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen muafiyet şartlarını taşımadığına, işlem tarafları arasında akdedilen protokolün de Kanun'a aykırı bulunan anlaşmanın bir parçası olduğuna, dolayısıyla geçersiz olduğuna, ilgili pazarda rekabetin tesis edilebilmesi için, Nevşehirli Turizm Seyahat İşl. ve Tic. Ltd. Şti.'nin Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'nin acentelliğini bırakmasının yanı sıra, Nevşehirli Turizm Seyahat İşletmeciliği ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ortaklarından Mehmet Özbay'ın, anılan şirketteki hisselerini devretmesi veya Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'de çalışan otobüslerine ilişkin sözleşmelerini iptal etmesinin gerekli olduğu, Es Nevtur Adi Komandit Şti. (İhsan Akkoç, Muharrem Eryılmaz), Lüks Göreme Turizm (Recep Öncü) ve Nevşehir Kapadokya Tur. Taş. Ltd. Şti. sahip

T.C.

DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2009/1076

Karar No : 2013/816

ve ortaklarının Nevşehirliiler Turizm Sey. İşl. ve Tic. Ltd. Şti.'ndeki ortaklığa son vermeleri veya 4054 sayılı Kanun hükümlerine uygun yeni bir ortaklık sözleşmesi akdederek 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'na izin için başvurmaları, ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin ticarî faaliyetlerini yürütebileceği adetten fazla sayıda yazıhane işgal etmesinin rekabeti kısıtlayıcı etki doğuracağı görüşünden hareketle, yeni bir ortaklık sözleşmesi akdedilerek ilgili pazardaki firma sayısının azaltılması durumunda, yolcu taşımacılığıyla işgal edecek firmanın veya söz konusu firmanın acentasının en fazla 2 adet yazıhaneyi kontrolünde tutmaları gerektiği, 14.01.2005 tarihinden itibaren işbirliği içerisinde bulunan, Es Nevtur Adi Komandit Şti. Nevşehir Kapadokya Turizm Taşımacılık Ltd. Şti., Lüks Göreme Turizm, Nevşehirliiler Turizm Seyahat İşl. ve Tic. Ltd. Şti. ve Metro Motorlu Taşıtlar Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.'ye yönelik olarak, bu aşamada soruşturma açılmasına gerek olmadığına; ancak Kurul kararında belirtilen hususların taraflarca kararın tebliğinden itibaren 90 gün içinde yerine getirilerek Rekabet Kurumu'na tevsik edilmesine, Kurulca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağına taraflara bildirilmesine karar verildiğinin anlaşıldığı, dava konusu olayda, işlemin gerçekleştiği 14.01.2005 tarihi öncesinde, Es Nevtur, Nevşehir Kapadokya Turizm ve Lüks Göreme'nin, D1 yetki belgesiyle ilgili ürün pazarında şehirlerarası yolcu taşımacılığı yaptığı; Nevşehirliiler Turizm'in ise F1 yetki belgesiyle ilgili ürün pazarında Metro Turizm adına acentalık hizmeti sunduğu, Nevşehirliiler Turizm'in ortaklarından Mehmet Özbay'ın, sahip olduğu otobüsleri Metro Turizm'in Nevşehir filosunda sözleşmeli olarak çalıştırdığı, 14.01.2005 tarihine kadar olan süreçte, önce Es Nevtur, Nevşehir Kapadokya Turizm ve Lüks Göreme'nin, kendilerinde sözleşmeli olarak çalışan otobüslerin sözleşmelerini feshettikleri, takiben, sahip oldukları otobüslerin bir kısmını Nevşehirliiler Turizm'e devreden söz konusu firma ortaklarına, Nevşehirliiler Turizm'in toplam 5.000.000.000.-TL. tutarındaki ana sermayesini oluşturan Mehmet Özbay ve Mustafa Durmuş'un sahip oldukları yüzer hissedenden hisse verildiği, tarafların Nevşehirliiler Turizm'e ortak olurken, anılan şirket ile rekabet edecek başka bir firmanın kuruluşunda bulunmama konusunda bir sözleşmeye ve buna bağlı olarak 150.000 Euro tutarındaki bir senede imza attıkları, protokolde şirket kuruluşunda ismi geçen ortakların üçüncü dereceye kadar olan akrabalarının yeni bir firma kuruluşunda yer almayacağı taahhüt edilerek süresiz bir rekabet yasağının öngörüldüğü, protokol maddelerine uymayan ortakların, isimlerine düzenlenmiş olan 150.000 Euro tutarındaki senetleri diğer ortaklara ödeyeceği hususunun da protokolde taahhüt altına alındığı, yukarıda detayları yer alan hisse devirlerine paralel olarak, daha önce Es Nevtur, Nevşehir Kapadokya Turizm ve Lüks Göreme'de otobüslerini sözleşmeli olarak çalıştıran otobüs sahiplerinin, Nevşehirliiler Turizm ile yeni bir sözleşme yaparak bu firma ile çalışmaya başladıkları, son olarak, daha önce sadece F1 acentalık yetki belgesi bulunan Nevşehirliiler Turizm'in, D1 şehirlerarası yolcu taşıma yetki belgesi olarak yolcu taşımacılığına başladığı, Nevşehirliiler Turizm'in yolcu taşımacılığı faaliyetine başlamasıyla, söz konusu şirketin Ankara ve İstanbul güzergâhlarında, aynı zamanda acentalığını yaptığı Metro Turizm'in rakibi konumuna geldiği, işlem öncesinde tüzel kişiliğe sahip tüm teşebbüslerin işlem sonrasında da hukukî varlıklarını sürdürdüğü, ilgili ürün pazarında faaliyet göstermeye yetecek miktarda malvarlığını (yazıhane kira kontratı ve otobüs) mülkiyetlerinde tuttıkları, nitekim; işlemin taraflarından Recep Öncü'nün, Nevşehirliiler Turizm'deki ortaklarıyla anlaşmazlığa düşünce Nevşehirliiler Seyahat'deki ortaklığı devam ettiği halde Öncü Göreme Turizm isimli bir firma kurduğu ve yolcu taşımacılığı faaliyetine başladığı, ancak, halihazırda Recep Öncü'nün, Öncü Göreme Turizm'in faaliyetine son vererek yolcu taşımacılığını Nevşehirliiler Turizm bünyesinde sürdürdüğü, Nevşehir Adnan Menderes Otogarı'nda bulunan onaltı yazıhaneden ondördünün, işlem öncesinde birbirine rakip olarak faaliyet gösteren dört otobüs firması

T.C.

DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2009/1076

Karar No : 2013/816

(Göreme Turizm, Es-Nevtur, Kapadokya Turizm, Metro Turizm) tarafından kullanılırken, bu dört firmadan üçünün tek bir çatı altında bir araya gelmesiyle, söz konusu yazihanelerin fiilen iki firmaya (Nevşehirliiler Seyahat ve Metro Turizm) hizmet eder duruma geldiğinin anlaşıldığı, bu durumda, tarafların, Nevşehirliiler Turizm bünyesinde biraraya gelirken, üçüncü dereceye kadar akrabalarını da kapsayan bir rekabet yasağı üzerinde anlaşmaları ve bu anlaşmaya uymak üzere bir protokol ve senet imzalamaları hususunun teşebbüslerin diğer teşebbüslerle rekabet etme imkânlarını kısıtlamak suretiyle ilgili pazardaki potansiyel rekabeti ortadan kaldırma ihtimali karşısında ilgili pazarda rekabetin tesis edilebilmesi için yapılması gerekenleri bildiren dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı, davacının, söz konusu anlaşmaya taraf olmadıkları iddiasına gelince; birleşmenin gerçekleşmesiyle birlikte, Nevşehirliiler Turizm'in, hem varolan F1 Yetki Belgesiyle Metro Turizm'in acenteliğine devam ettiği, hem de D1 Yetki Belgesi almak suretiyle, Metro Turizm'in faaliyet gösterdiği hatlarda (İstanbul ve Ankara) faaliyet göstermeye başladığının anlaşıldığı, rekabetçi piyasa koşullarının hâkim olduğu bir pazarda, herhangi bir firmanın rakip konumdaki bir firma adına bilet satışı yapmasının ancak iki firma arasındaki rekabetin yerini işbirliğinin aldığı durumlarda mümkün olabileceği, Metro Turizm ile Nevşehirliiler Turizm arasında da böyle bir işbirliğinin bulunduğu anlaşıldığı, Nevşehirliiler Turizm'in ortağı ve müdürü olan Mehmet Özbay'ın Metro Turizm'in Nevşehir filosundaki otobüslerin büyük bir kısmının da sahibi olmasının, bu işbirliğini gösteren hususlardan en önemlisi olduğu, Nevşehirliiler Turizm'in ortağı ve müdürü Mehmet Özbay'ın raporlarıyla yaptığı görüşmeye ilişkin tutanakta geçen "...Halen hem Metro Turizm adı altında hem Nevşehir Turizm (Nevşehirliiler Seyahat) adı altında çalışan otobüslerimiz bulunmaktadır. Müşterilerimiz otogarda Metro bankomuza geldiğinde Metro bileti kesilmekte, diğer bankomuz olan Nevşehir Turizm bankomuza geldiğinde Nevşehir Turizm bileti kesilmektedir." şeklindeki ifadelerinin de bu işbirliğini gösterdiği, ayrıca Mehmet Özbay'ın raporlarının "Neden Metro Turizm'in acenteliğini bırakıp Nevşehir Turizm olarak devam etmediniz?" şeklindeki sorusuna verdiği "Halkın gözünde tek firma olarak gözükmek istemedik. Ayrıca rakip teşebbüsler için de iki ayrı teşebbüs olarak gözükmek istedik, aksi takdirde potansiyel rakipler kolaylıkla yeni bir şirket kurup faaliyetlere başlayabilirlerdi." şeklindeki cevabı ile "Fiyatlarınızı nasıl belirliyorsunuz?" sorusuna verdiği "Metro Turizm ile birlikte konuşarak fiyatlarımızı saptıyoruz. Ancak Metro Turizm onayı İstanbul Merkezinden yaptırmaktadır. 14 Ocak 2005 tarihinde Ankara için 15.-YTL olan fiyatımızı 17.-YTL'ye yükselttik. Aynı şekilde birleşmeden önce 30.-YTL olan İstanbul fiyatımızı 35.-YTL'ye yükselttik. Ancak öğrenci ve askerlere %20 indirim uyguluyoruz." şeklindeki cevabının iki şirket arasında kurumsallaşmış bir işbirliği bulunduğunu gösterdiği, bu durumda, Nevşehirliiler Turizm'in yolcu taşıma faaliyetine başlayarak Metro Turizm'in rakibi durumuna gelmesi ve buna rağmen her iki şirketin de aralarında var olan dikey ilişkiye son vermemesi, ilgili pazarda dört teşebbüs arasında gerçekleşen anlaşmaya Metro Turizm'in de dolaylı olarak dahil olması sonucunu doğduğu, öte yandan, her ne kadar, Kanun'un 9. maddesinde yer alan "Kurul, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinin ihlâl edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirir." hükmü uyarınca ayrıca bir önaraştırma ya da soruşturma açılmadan karar alınmışsa da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında anlaşma olduğu belirlenen işlemi gerçekleştiren bir taraf olmamakla birlikte yukarıda açıklandığı üzere acentelik ve ortaklık ilişkileri sonucu söz konusu anlaşmaya dahil olan davacı ile ilgili olarak, aynı ihbar dilekçesi üzerine Rekabet Kurulu'nun 13.06.2005 günlü, 05-39/523-M sayılı kararıyla bir soruşturma açıldığı, bu soruşturmanın sonucunda 31.05.2006 günlü, 06-38/478-130 sayılı Kurul kararı ile davacının da aralarında

T.C.

DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2009/1076

Karar No : 2013/816

bulunduğu ilgili teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idarî para cezası verildiği, incelemenin konusunu oluşturan anlaşmanın da soruşturma sonucunda ceza verilmesine esas ihlalleri içerdiği, Nevşehirliiler Turizm'in ortağı ve müdürü olan Mehmet Özbay'ın yukarıda bahsedilen ifadelerinden Nevşehirliiler Turizm ile davacı şirket arasında pazarda birlikte hareket ediləcəği izleniminin doğması ve dava konusu Kurul kararında belirtilen hususların yerine getirilmemesi halinde ilgili teşebbüsler hakkında işlem başlatılacağı ifade edilmesi karşısında, bu hususun kararı kusurlandırıcı bir eksiklik olarak görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

Temyiz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin reddine, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 14/10/2008 günlü, E:2006/5278, K:2008/6792 sayılı kararının ONANMASINA, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 11/03/2013 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sinan
YÖRÜKOĞLU

Üye
Halide Ayfer
ÖZDEMİR

Üye
Nüket
YOKLAMACIOĞLU

Üye
İbrahim
BERBEROĞLU

Üye
Gürsel
MEKİK

Üye
Kadir
ÖZKAYA

Üye
Şaban
IŞIK

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN

Üye
İbrahim
ALİUSTA

Üye
Halil
ÇIRAK

Üye
Mustafa
GÖKÇEK

Üye
Vahit
BEKTAŞ

Üye
Hasan
GÜZELER

Üye
Orhan
BOYRAZ

Üye
Abdülkadir
ATALIK

Üye
Prof. Dr. Ali Dursun
ULUSOY

Üye
Fatih
CİHANGİR

